
FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
Dydd Mawrth, 23 Medi 2025
(Uned 5)

N O D I A D A U

YN BRESENNOL:

Keith Maher (Ysgol Uwchradd Pen-y-Dre) - Cadeirydd
Abby Sharpe (Cymuned Abercannaid)
Jeff Beard (Ysgol Uwchradd Cyfarthfa)
Owen Morgan (Ysgol Gynradd Parc Cyfarthfa)
James Voros (Ysgol Gynradd Gellifaelog)
Paul Phillips (Ysgol Gynradd Gellifaelog)
Rhiannon Stephens-Davies (Ysgol Arbennig Greenfield)
Anna Morris (Cymuned Heolgerrig)
Mike O'Neill (Ysgol Uwchradd Pen y Dre)
Simone Roden (Ysgol Gynradd Gymunedol Ynysowen)
Sue Walker (Cyfarwyddwr Addysg)
Craig Flynn (Cyfarwyddwr Cyllid)
Anthony Lewis (Pennaeth Cynllunio, Cymorth ac Adnoddau Ysgolion)
Y Cyngorydd Gareth Lewis (Portffolio y Cabinet dros Addysg)
Garhard Williams (Cynrychiolydd yr Undeb)

YN GWEINYDDU:

Joanna Lewis (Rheolwr LMS)
Emma France (Clerc y Fforwm)
Louise Ballinger (Cyfrifydd Addysg)

Na	Trafodaeth/Gweithredu
1.	<u>Ymddiheuriadau / Croeso</u> Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan Sarah Townsin, Sarah Hopkins, Alwen Bowen, a Stuart James.
2.	<u>Ethol Cadeirydd</u> Etholwyd Keith Maher yn Gadeirydd ar gyfer y flwyddyn nesaf.
3.	<u>Ethol Is-gadeirydd</u> Etholwyd Simone Roden yn Is-gadeirydd ar gyfer y flwyddyn nesaf.
4.	<u>Cylch Gorchwyl Fforwm Cyllideb Ysgolion</u> Derbyniwyd heb unrhyw ddiweddariadau.
5.	<u>Diweddariad ar Aelodaeth</u>

Na	Trafodaeth/Gweithredu
	- Dim gwelliannau - Un swydd wag Llywodraethwr tymor hir - swydd wag agored i bob llywodraethwr.
6.	<u>Cytuno ar Gylch Gorchwyl Gweithgor Fforwm Cyllideb Ysgolion</u> Derbyniwyd heb unrhyw ddiweddariadau.
7.	<u>Cytuno ar aelodaeth Gweithgor FfCY ar gyfer 2024-2025</u> Cytunodd yr aelodau ar yr aelodaeth ganlynol ar gyfer 2024-2025: - Simone Roden (Cadeirydd) - Stuart James (Is) - Sarah Hopkins - Owen Morgan - James Voros - Rhiannon Stephens-Davies - Alwen Bowen - Anthony Lewis - Louise Ballinger (Arsylwr) - Joanna Lewis (Sylwedydd) - Emma France (Clerc)
8.	<u>Cofnodion Cyfarfodydd</u> Cytunwyd ar gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 8 Gorffennaf 2025 fel cofnodion cywir.
9.	<u>Materion sy'n codi o'r cofnodion</u> <u>(Eitem 6) Ymgynghoriad ar Gyllid Ysgolion</u> Rhoddodd yr ALI ymateb yn seiliedig ar farn y Fforwm Ysgol ac roedd ymateb ADEW ar y cyd. Mae'r ddau ymateb i'w dosbarthu i aelodau'r fforwm. SR: A yw'r Dyfarniad Cyflog yn mynd i gael ei ariannu? CF: Rydym wedi derbyn cyllid gan LIC, rydym ar hyn o bryd yn gwneud darn o waith i weld a yw'n cwmpasu'r PA yn llawn. Fe wnaethon ni ariannu 3% trwy'r FA, ond fe wnaethon ni neilltuo arian ar gyfer y gyllideb. Gallaf gadarnhau y bydd y PA llawn yn cael ei ariannu. SR: Os nad yw cyllid ychwanegol Llywodraeth Cymru yn cwmpasu'n llawn, a oes arian wedi'i neilltuo i ddarparu'r PA llawn i ysgolion? CF: Oes, gallaf eich sicrhau y bydd pob ysgol yn derbyn cyllid PA llawn. SR: Ydyn ni'n gwybod pryd y bydd athrawon yn derbyn hyn? CF: Rwy'n deall mai cyflog mis Hydref fydd hi. AL: Mae'n newyddion i'w groesawu i'r fforwm a'n hysgolion, y bydd y PA yn cael ei ariannu'n llawn. Hoffwn ddiolch i CF am ei sicrwydd.
10.	<u>Dadansoddiad S52 2024/2025</u>

Na	Trafodaeth/Gweithredu
	Adroddiad gwybodaeth a rennir a chynnwys wedi'i nodi. Amlinellodd JL y brif wybodaeth gan gynnwys: • Roedd cyllideb addysg net y cyngor ar gyfer 2025/2026 8.6% yn uwch na'r flwyddyn flaenorol ac yn uwch na chynnydd cyfartalog Cymru o 7.3%. • Mae ALI yn dirprwyo 74% o'r arian i ysgolion, sydd 6.1% yn is na'r cyfartaledd yng Nghymru ac yn gosod yr ALI yn 20 allan o 22 ALI. • Mae cyllideb ddirprwyedig ar gyfer pob sector yn rhestru'r ALI fel: - Cynradd 11/22 - Canol 11/13 - Uwchradd 21/22 - Arbennig 16/20 <u>Cwestiynau / Sylwadau</u> PP: Yr ALI yw'r 3ydd ALI uchaf ar gyfer cyllideb a gynhelir yn ganolog. Allwch chi esbonio pam mae gan yr ALI gyllideb mor fawr o'i gymharu â ALI eraill? AL: Mae amrywiaeth o resymau gan gynnwys trafnidiaeth a'r mwyaf yw sut rydym wedi ariannu Cymorth Ychwanegol o'r blaen. Mae hynny wedi'i ddosbarthu fel un sy'n cael ei gynnal yn ganolog. O fis Ebrill mae hyn wedi'i ddirprwyo, felly byddwn yn gweld newid sylweddol y flwyddyn nesaf. PP: Trafnidiaeth, rydym yn sir fach ydyn ni'n ariannu trafnidiaeth uwchlaw'r gofynion? AL: Na, gwnaethom y penderfyniad tua 10 mlynedd yn ôl i symud i lefelau statudol trafnidiaeth. Mae llawer o wahaniaethau yn y ffordd y mae'r cyllid yn cael ei drin sy'n ei gwneud hi'n anodd iawn cymharu ar draws A. AL: Flynyddoedd lawer yn ôl, roedd targed Llywodraeth Cymru bod angen i bob ALI ddirprwyo 85% o'r cyllid i ysgolion. Fe wnaethon ni dreulio cyfnod sylweddol o amser yn mynd ar drywydd y targed hwnnw. Pan gafodd y targed hwnnw ei ddileu, sylweddolom fod rhai o'r elfennau rydyn ni wedi'u dirprwyo yn ymarferion papur ac nid oeddent o fudd i'r ysgolion na'r disgyblion. Fel fforwm fe wnaethom gytuno dirprwyo dim ond os oedd budd i'r ysgolion. Roedd angen i'r ddirprwyaeth fod yn ystyrlon ac yn effeithiol. Bydd llawer o hyn yn cael ei gwmpasu gan ymgynghoriad a ariennir gan ysgolion a gaeodd yn ddiweddar. Y gobaith yw y bydd gennym ddarlun cliriach ar draws Cymru. Gallwn roi rhagor o fanylion i chi am ba gyllidebau sy'n cael eu cadw'n ganolog a sut mae'r arian hwnnw'n cael ei wario. Gweithred: Rhagor o fanylion i'w darparu am y gwariant a gedwir yn ganolog. SR: A yw'r gwariant a gedwir yn ganolog yn cwmpasu grantiau neu gyllideb graidd? AL: Rwy'n credu ei fod yn cynnwys grantiau ond bydd angen gwirio. SR: A fydd yn cynnwys yr holl gyllid a gwariant gan gynnwys y tîm CFS? SW: Daw'r cyllid CFS o grant gwahanol. KM: Rwy'n credu ei bod yn bwysig ein bod ni'n gweld yr holl arian a gwariant. SR: Cytuno.

Na	Trafodaeth/Gweithredu
11.	<u>Gwerthusiadau CLG</u> Adroddiad gwybodaeth a ddarperir gyda chrynodeb a dadansoddiad manwl o werthusiadau CLG. Roedd gwybodaeth a sylwadau wedi cael eu darparu i reolwyr gwasanaethau sy'n darparu CLG a gofynnwyd i reolwyr gysylltu â chydweithwyr i drafod pryderon a sut y gellir gwella gwasanaethau. <u>Sylwadau / Sylwadau</u> AL: Dyma ganlyniadau ein hadolygiad blynyddol. Y flwyddyn nesaf fydd yr adolygiad sylfaenol tair blynedd. Gallwn weld mai Gwasanaethau Eiddo a Phrydau Ysgol yw'r gwasanaethau sgôr isaf rydym yn eu cynnig. Llywodraethu Gwybodaeth oedd y gwasanaeth a gafodd y gostyngiad mwyaf a'r unig wasanaeth i dderbyn 1. Gwelodd credydwy'r a gwasanaethau Clwb Brecwast y cynnydd mwyaf. AL: Cytunodd y fforwm i argymhell CLG Gwasanaethau Eiddo ym mis Mawrth 25 ond gofynnodd am ddiweddariadau pellach mewn perthynas â'r adborth o'r samplu 10%, y llwybr anfoneb ac adborth ar-lein ar gyfer atgyweiriadau ymatebol. Bydd Chris Jones yn cael ei wahodd i'r fforwm nesaf i roi'r wybodaeth ddiweddaraf. Byddwn hefyd yn ystyried y camau nesaf gan gynnwys adlewyrchu technolegau newydd yn y ddogfen R&M ac adolygiad o'r cyllid y mae ysgolion yn ei dderbyn ar gyfer R&M, yn enwedig o ystyried gofynion gwasanaethu. JB: Pa mor hir rydyn ni'n mynd i roi i'r gwasanaethau sy'n parhau i sgorio sgoriau anfoddhaol cyn i ni ddweud wrthynt fod yn rhaid i newidiadau ddigwydd. KM: Rwy'n cytuno bod angen i ni edrych ar y gwasanaethau sgôr isel ond yn yr enghraifft o brydau ysgol, nid yw 2 yn anfoddhaol, mae cryfderau ond hefyd gwendidau y mae angen eu hystyried. AL: Gyda phrydau ysgol, yr ysgolion a sgoriodd y gwasanaeth 2 neu is y llynedd, mae llawer o'r ysgolion hynny bellach wedi cynyddu eu sgôr. Mae yna hefyd waith peilot o fwydlen newydd yn yr ysgolion cynradd, mae ymgynghoriad gan LIC newydd ddod i ben gyda disgwyl rheoleiddio newydd o fis Ebrill 2026. Bydd rhai o'r sylwadau yn cael eu hystyried gan y fwydlen newydd a'r rheoliadau newydd. Bu rhai pryderon ynglŷn â niferoedd staffio a gallu, bydd y rheolwr gwasanaeth mewn cysylltiad â'r ysgolion hyn i ystyried ffordd ymlaen.
12.	<u>Balansau Ysgolion 2023-2025 (Adroddiad y Cabinet er gwybodaeth)</u> Adroddiad gwybodaeth a rennir a chynnwys wedi'i nodi. Negeseuon allweddol a amlinellir isod: - Balansau cyffredinol ysgolion ar ddiwedd y flwyddyn £861,000. Roedd hyn yn cynnwys grant diwedd blwyddyn gan LIC o fwy na £1,000,000. Pe na bai'r incwm wedi'i dderbyn gan LIC byddai'r balansau ysgolion cyffredinol wedi bod yn ddiffygiol ar draws yr ALL. - Roedd y flwyddyn ariannol gyfredol yn rhagweld y bydd gan falansau ysgolion ddiffyg o

Na	Trafodaeth/Gweithredu
	£900,000. - Mae pum ysgol sydd mewn diffyg ar hyn o bryd, swyddogion LA ac arweinwyr ysgolion yn gweithio ar gynlluniau adfer, ond mae heriau sylweddol. Mae hyn yn seiliedig ar lefelau cyllid presennol nad ydynt yn ystyried toriadau pellach. - Bydd arwyddion cynnar o setliad yr All ym mis Hydref, ond ni fydd y setliad terfynol yn cael ei dderbyn tan fis Ionawr 2026.
	<u>Sylwadau / Sylwadau</u> KM: Fel y cododd SR a minnau yn y cyfarfod diwethaf, mae'r sefyllfa ariannol sy'n wynebu ysgolion yn frawychus. Mae angen i ni fod yn glir bod y sefyllfa ariannol bresennol yn effeithio ar gyrhaeddiad disgyblion, y cwricwlwm a gynigir a'r lechyd a Diogelwch a diogelu ein disgyblion. Rydym yn gwerthfawrogi bod hyn ledled Cymru ac o ganlyniad i'r mecanweithiau cyllido gan San Steffan a Llywodraeth Cymru. AL: Ledled Cymru mae 27% o ysgolion mewn sefyllfa ddiffygiol, ac ar hyn o bryd yn yr ALL hwn mae'n 21%. Yn seiliedig ar wybodaeth a rennir gyda chyllid ADEW gan ALL ledled Cymru, amcanestynnir y bydd hyn yn cynyddu i 32% o'r holl ysgolion ledled Cymru erbyn 31 Mawrth 2026, gyda 13 ALL ledled Cymru yn rhagamcanu y bydd eu balans cyffredinol ar draws eu holl ysgolion mewn balans negyddol. Mae'r darlun cenedlaethol yn wael iawn. Mae hyn yn cael ei godi yn ADEW. GL: Mae hefyd wedi cael ei drafod yn CLILC, mae pob parti yn gwbl ymwybodol o'r sefyllfa ariannol sy'n wynebu ysgolion. KM: Mae angen ystyried hyn yn y darlun ehangach. Rhyddhaodd Sefydliad Iechyd y Byd adroddiad yn amlinellu effaith covid ar genhedlaeth o ddisgyblion. Rydym yn gweld heriau sylweddol sy'n wynebu ein disgyblion, gyda phryderon iechyd meddwl, presenoldeb ac ymddygiad yn uchel. Mae ysgolion yn wynebu penderfyniadau i dynnu'r holl gefnogaeth i fodloni rhwymedigaethau statudol pan nad yw ein disgyblion erioed wedi bod angen y cymorth mwy. Rydym ar bwynt tipio ac mae'r effaith ar wasanaethau rheng flaen yn drychinebus. Ni ellir tanamcangyfrif yr effaith hirdymor ar gyfleoedd bywyd y genhedlaeth hon o ddisgyblion a bydd y straen y bydd hyn yn ei roi ar wasanaethau cyhoeddus yn enfawr. PP: Rwy'n llywodraethwr mewn ysgol mewn cyllideb ddiffyg. Ar hyn o bryd mae gennym gynllun i ddod â'r gyllideb i warged yn 2027-2028 ond mae hyn yn gostus i'n disgyblion a'n staff. Fel llywodraethwyr, rydym am gael effaith gadarnhaol ar fywydau plant. Mae ysgolion yn wynebu heriau dyddiol i ddarparu cymorth i'n dysgwyr mwyaf bregus. Pan nad ydym yn gallu darparu'r gefnogaeth, byddwn yn gweld straen ychwanegol ar feysydd gwasanaeth eraill, addysg ddewisol yn y cartref, ADY, EOTAS. Ni all ysgolion barhau i gynnal eu safonau presennol heb sôn am barhau i wella. Mae disgyblion yn cael eu heffeithio ac yn parhau i gael eu heffeithio. Mae'n drueni bod yr holl welliannau sydd wedi'u gwneud i'r ysgolion ar draws yr ALL yn cael eu gwrthdroi. Mae penderfyniadau

Na	Trafodaeth/Gweithredu																																			
	mawr i'w gwneud ar lefel wleidyddol. KM: Diolch, PP, rwy'n cytuno'n llwyr ac yn cefnogi'r teimladau a godwyd gennych. SW: Byddwn yn galw cyfarfod TEAMS arbennig ym mis Ionawr pan fydd y setliad wedi'i dderbyn. KM: Mae Ionawr yn hwyr iawn a bydd yn achosi problemau gyda'r broses AD bosibl pe bai angen i gyrff llywodraethu ystyried lefelau staffio. SW: Cytuno.																																			
13.	<u>Dyddiad ac agenda ar gyfer y cyfarfodydd nesaf</u> Fforwm Cyllideb Ysgolion: <u>Fforwm Cyllideb Ysgolion</u> <table><tr><td>04 Tachwedd 2025</td><td>11.00am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr><tr><td>09 Rhagfyr 2025</td><td>11.00am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr><tr><td>20 Ionawr 2026</td><td>11.00am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr><tr><td>24 Mawrth 2026</td><td>11.00am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr><tr><td>14 Gorffennaf 2026</td><td>11.00am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr></table> <u>Gweithgor Fforwm Cyllideb Ysgolion</u> <table><tr><td>07 Hydref 2025</td><td>10.30am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr><tr><td>02 Rhagfyr 2025</td><td>10.30am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr><tr><td>14 Ionawr 2026</td><td>10.30am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr><tr><td>10 Mawrth 2026</td><td>10.30am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr><tr><td>05 Mai 2026</td><td>10.30am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr><tr><td>16 Mehefin 2026</td><td>10.30am</td><td>I'w gadarnhau</td></tr></table>			04 Tachwedd 2025	11.00am	I'w gadarnhau	09 Rhagfyr 2025	11.00am	I'w gadarnhau	20 Ionawr 2026	11.00am	I'w gadarnhau	24 Mawrth 2026	11.00am	I'w gadarnhau	14 Gorffennaf 2026	11.00am	I'w gadarnhau	07 Hydref 2025	10.30am	I'w gadarnhau	02 Rhagfyr 2025	10.30am	I'w gadarnhau	14 Ionawr 2026	10.30am	I'w gadarnhau	10 Mawrth 2026	10.30am	I'w gadarnhau	05 Mai 2026	10.30am	I'w gadarnhau	16 Mehefin 2026	10.30am	I'w gadarnhau
04 Tachwedd 2025	11.00am	I'w gadarnhau																																		
09 Rhagfyr 2025	11.00am	I'w gadarnhau																																		
20 Ionawr 2026	11.00am	I'w gadarnhau																																		
24 Mawrth 2026	11.00am	I'w gadarnhau																																		
14 Gorffennaf 2026	11.00am	I'w gadarnhau																																		
07 Hydref 2025	10.30am	I'w gadarnhau																																		
02 Rhagfyr 2025	10.30am	I'w gadarnhau																																		
14 Ionawr 2026	10.30am	I'w gadarnhau																																		
10 Mawrth 2026	10.30am	I'w gadarnhau																																		
05 Mai 2026	10.30am	I'w gadarnhau																																		
16 Mehefin 2026	10.30am	I'w gadarnhau																																		
14.	<u>UFA</u> Ni dderbyniwyd yr un ohonynt. Caeodd y Cadeirydd y cyfarfod a diolchodd i bawb am eu presenoldeb.																																			